

حمایت ۱۶۵ نماینده از مصوبه افزایش ظرفیت رشته‌های پزشکی

محسن دهنوی، عضو هیات‌رئیسه مجلس در جلسه علنی دیروز مجلس بیانیه ۱۶۵ نفر از نمایندگان مجلس خطاب به رئیس‌جمهور درخصوص موضوع افزایش ظرفیت رشته‌های پزشکی را قرائت کرد. در این بیانیه آمده است: «دسترسی به پزشک و دندانپزشک در بسیاری از نقاط کشور برای مردم به یک معضل اساسی تبدیل شده‌ است، به‌گونه‌ای‌که بسیاری از مردم برای دسترسی به پزشک، رنج و خطر سفر به مراکز استان‌ها حتی تهران را به جان خرید‌ه‌اند و در نهایت در مقابل بیمارستان‌ها انتظار دریافت نوبت برای ویزیت پزشک را می‌کشند.»

متأسفانه کمبود پزشک به‌ویژه پزشک متخصص، نظام سلامت را در برابر بحران‌هایی همچون پاندمی کرونا بسیار آسیب‌پذیر کرده است به گونه‌ای‌که در پیک‌های بی‌دریی، موضوع کمبود پزشک عامل اصلی افزایش فشار بر کادر درمان و تهدیدی جدی برای سلامت مردم در حوزه‌های انتخابیه بوده است. / خانه ملت

تزریق بیش از ۱۰۸میلیون دوز واکسن در کشور

مجموع واکسن‌های تزریق‌شده در کشور به ۱۰۸ میلیون و ۴۱۵ هزار و ۱۳۱ دوز رسید. تا دیروز ۵۵۸ میلیون و ۲۹۴ هزار و ۷۸۷ نفر دوز اول، ۴۸ میلیون و ۵۴۵ هزار و ۳۶۲ نفر دوز دوم و یک‌میلیون و ۵۷۴ هزار و ۹۸۲ نفر نیز دوز سوم واکسن کرونا را تزریق کرده‌اند. به این ترتیب مجموع واکسن‌های تزریق‌شده در کشور به ۱۰۸ میلیون و ۴۱۵ هزار و ۱۳۱ دوز رسیده است. / وزارت بهداشت

۲۰۲هزار دانشجو ساکن خوابگاه هستند

مسعود گنجی، رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم گفت: بالغ بر ۲۰۲هزار دانشجوی ساکن در خوابگاه داریم که نیمی از این جمعیت در ۹۰ بلوک خوابگاهی دولتی و بقیه در خوابگاه‌های خودگردان اسکان می‌یابند.

وی با اشاره به کاهش ظرفیت خوابگاه‌ها در صورت حضوری‌شدن آموزش افزود: با توجه به مصوبه ستاد ملی کرونا مقرر شده است دانشگاه‌ها در اولین فرصت کلاس‌ها را به‌صورت حضوری برگزار کنند. برای تحقق این امر باید شرایط مناسب اسکان دانشجویان در خوابگاه فراهم شود. گنجی ادامه داد، بر اساس مصوبه ستاد ملی کرونا، ظرفیت خوابگاه‌های دانشجویی به نصف تقلیل پیدا کرده است. با تمهیدات صورت‌گرفته قریب به ۵۰درصد دانشجویان در خوابگاه‌های ملکی و بقیه در خوابگاه‌های خودگردان مستقر خواهند شد. / صندوق رفاه دانشجویان

سربازی فارغ‌التحصیلان دکتری حذف می‌شود

محمدعلی زلفی‌گل، وزیر علوم گفت: بر اساس ریزنی‌هایی که با ستاد کل نیروهای مسلح انجام شده‌است، به دانش‌آموختگان دوره دکتری به جای سربازی امریه پسادکتری تعلق می‌گیرد. وی درباره امریه پسادکتری افزود: یک طرح تحقیقاتی بر اساس نیازهای کشور تعریف خواهدشد و دانش‌آموختگان دوره دکتری، این طرح تحقیقاتی را زیر نظر یکی از استادان دانشگاه انجام می‌دهند. / فارس

ویروس بی‌سوادی به جان دانش‌آموزان

تازه‌ترین آمار وزارت آموزش و پرورش

از افت ۷۰درصدی یادگیری دانش‌آموزان حکایت می‌کند

درست است که یونسکو این اواخر براساس جدیدترین مطالعه منطقه‌ای خود اعلام‌کرده که کشورهای آمریکای‌لاتین و حوزه دریای‌کارائیب با بحران آموزشی دست‌وپنجه نرم می‌کنند و بخش قابل‌توجهی از دانش‌آموزان کشورهای آرژانتین، برزیل، کلمبیا، کوبا، کاستاریکا، اکوادور، السالوادور، گواتمالا، هندوراس، مکزیک، نیکاراگوئه، پاناما، پاراگوئه، پرو، دومینیک و اروگوئه به حداقل مهارت‌های پایه‌ای در خواندن و ریاضیات دست‌نمی‌یابند و حتی با این که یونسکو اعلام‌کرد کشورهای آسیای‌مرکزی و جنوبی بیشترین افت تحصیلی را دارند، هیچ‌کدام از این‌ها به این معنی نیست که دانش‌آموزان کشور ما افت تحصیلی مضمون هستند.

یونسکو سال ۲۰۲۰انتظار داشت با کاهش ۲۳میلیون نفری دانش‌آموزانی که در جهان گرفتار افت تحصیلی می‌شوند جمعیت این افراد به ۴۶۰میلیون نفر کاهش یابد ولی در یک جهش غیرقابل انتظار در روزهایی که با هول‌وهراس کرونا و محدودیت‌های ناشی از این همه‌گیری می‌گذشت، آمار دانش‌آموزانی که افت تحصیلی را تجربه کردند به ۵۸۴میلیون نفر رسید که شامل حال دانش‌آموزان ما هم می‌شود. دیروز

علیرضا کمرئی، معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش کشورمان آماری ارائه داد که موید همین نکته بود؛ این که کرونا و همه محدودیت‌هایی که خلق کرد به ضریات سنگینی بر فرآیند آموزش و یادگیری وارد آورد و تعداد زیادی از دانش‌آموزان را گرفتار افت تحصیلی کرد.

به گفته کمرئی در دو سال گذشته میزان یادگیری بسیاری از دانش‌آموزان در همه دروس، به‌ویژه دروس علوم پایه ۵۰تا۷۰درصد افت‌کرده که با توجه به تاثیر افت تحصیلی قرار گرفت، مدتی است نه‌تنها مسوولان وزارت آموزش و پرورش درباره تاثیر این بیماری بر وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان حرف

این اعتراف و وضعیت بغرنج آموزش و کوله‌بار تهی دانش‌آموزان کشورمان را نشان می‌دهد؛ وضعیتی که عقب‌ماندگی عمیقی را بازتاب می‌دهد و نیازمند اقداماتی فراتر از بازگشایی‌های نصفه‌ونیمه مدارس و برگزاری حداقلی کلاس‌های درس است.

افت تحصیلی؛ چرا و چگونه؟

افت تحصیلی را کاهش نسبی فعالیت‌های درسی و مطالعه یک دانش‌آموز در یک دوره نسبت به دوره قبل از آن می‌دانند. به این ترتیب اگر دانش‌آموزی سه‌ماه قبل هر روز فعالیت‌های منظم درسی داشته و به میزان مشخصی مطالعه می‌کرده، همچنین در آن دوره نمرات بالایی می‌گرفته اگر اکنون ساعات مطالعه‌اش کاهش یافته و فعالیت‌های درسی‌اش کم شده و نمراتش روند نزولی را طی کرده، گفته می‌شود این دانش‌آموز دچار افت تحصیلی شده است.

البته فقط دانش‌آموزان ضعیف گرفتار این وضع نمی‌شوند بلکه درسخوان‌ها هم ممکن است به دلایلی افت تحصیلی را تجربه کنند مثلاً اوضاع خانواده، اجتماع یا مدرسه و حتی نوسانات مربوط به انگیزه افراد.

این تعاریف البته مربوط به دوره پیش از شیوع کرونا و مواقع عادی است چرا که از بهمن۹۸ که کرونا وارد کشورمان شد و پس از آن نگرانی از به‌خطر افتادن سلامت دانش‌آموزان افزایش یافت و مدارس رسماً تعطیل و کلاس‌های درس به‌صورت مجازی برپا شد، کرونا نیز جزو دلایل افت تحصیلی قرار گرفت. مدتی است نه‌تنها مسوولان وزارت آموزش و پرورش درباره تاثیر این بیماری بر وضعیت تحصیلی دانش‌آموزان حرف می‌زنند و ابراز نگرانی می‌کنند بلکه مسوولانی خارج از این وزارتخانه نیز هم ابراز نگرانی می‌کنند و هم هشدار می‌دهند.

مریم بیدخام، مدیرکل دفتر امور اجتماعی‌وفرهنگی استانداری قزوین یکی از این افراد است که این اواخر در جلسه شورای اداری آموزش و پرورش استان قزوین اعلام کرد که دو سال از شیوع ویروس کرونا می‌گذرد و در این دوران لطمه جبران‌ناپذیری به آموزش ابتدایی وارد شده است. او می‌گوید دانش‌آموزان سال‌های اول و دوم ابتدایی که شروع تحصیل‌شان با کرونا همراه بوده اکنون هیچ ذهنیتی از مدرسه ندارند و آن را فقط در صفحه گوشی‌های‌همراه خود دیده‌اند؛ بنابراین لازم است وضعیت موجود تحلیل علمی شود تا برای دوره پساکرونا برنامه‌های عمیق‌تری برای جبران عقب‌ماندگی‌های تحصیلی دانش‌آموزان ارائه شود.

با این حال بهنام بهرام، پژوهشگر حوزه آموزش و پرورش معتقد است ایران در حوزه آموزش از گذشته دچار افت تحصیلی بوده و تنها تفاوتی که شیوع کرونا در کشور ایجادکرده این بوده که افت تحصیلی بیشتر از قبل شده است. او به باشگاه خبرنگاران جوان می‌گوید گرچه آموزش مجازی به افت تحصیلی دامن‌زده و سامانه‌های طراحی‌شده نتوانسته نیاز آموزشی کاربران را تامین کند ولی موضوع مهم این است که سطح اقتصادی و اجتماعی خانواده‌ها نقش چشمگیری در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارد و از آنجا که تعداد قابل‌توجهی از دانش‌آموزان در خانواده‌های محروم و کم‌برخوردار زندگی می‌کنند در شرایط کرونایی دچار افت تحصیلی شده‌اند.

افت تحصیلی، زاییده آموزش مجازی

بسیاری از خانواده‌هایی که سرنوشت تحصیلی فرزندان‌شان را با حساسیت ویژه دنبال می‌کنند، در دوره شیوع کرونا به کلاس‌های جبرانی روی آوردند که از قضا برخی از آنها نیز به صورت آنلاین برگزار می‌شد. فارغ از این که برخی خانواده‌ها از این طریق در دام کلاهبرداران افتادند و به طور نمونه حراست آموزش و پرورش استان کرمان ناچار شد نسبت به دام‌های گسترده شیادان هشدار بدهد؛ ولی اصل موضوع از یک خلأ آموزشی حکایت داشت که برخی خانواده‌ها آن را به صورت افت تحصیلی در فرزندان خود مشاهده می‌کردند و راه‌حل را شرکت آنها در کلاس‌های جبرانی می‌دانستند. بسیاری از کارشناسان آموزشی معتقدند این افت تحصیلی و نیاز به دریافت آموزش‌های بیشتر و یادگیری‌های عمیق‌تر ناشی از آموزش‌های مجازی است. یکی از این کارشناسان، زهرا علی‌اکبری است که در گفت‌وگو با جام‌جم تاکید می‌کند آموزش مجازی به هیچ وجه کارایی آموزش حضوری را ندارد و معلم، دانش‌آموز و والدین را به یک اندازه ناراضی می‌کند.

او البته می‌گوید افت تحصیلی به سبب مجازی شدن آموزش‌ها فقط مختص کشورمان نیست چراکه مطالعات انجمن تحقیقات آموزشی آمریکا نیز نشان می‌دهد دانش‌آموزانی که از آموزش آنلاین استفاده کرده‌اند در مقایسه با دانش‌آموزانی که درکلاس‌های حضوری شرکت کرده‌اند از نظر تحصیلی، اجتماعی و عاطفی بیشتر دچار مشکل شده‌اند.

علی اکبری به همین علت و نیز به سبب مشاهدات خود، طرفدار آموزش حضوری و بازگشایی مدارس به سبک قبل از شیوع کروناست البته به این شرط که خیال خانواده‌ها از بابت رعایت پروتکل‌های بهداشتی راحت باشد. او می‌گوید: منطقی است مدارس و سیاستگذاران بخواهند شکاف‌های یادگیری را کاهش دهند و به سمت آموزش‌های حضوری برگردند ولی این بازگشت باید با برنامه باشد تا به کاهش افت تحصیلی دانش‌آموزان منجر نشود. این کارشناس آموزشی البته قدم اول را تهیه نقشه افت یادگیری دانش‌آموزان و تدوین نقشه برنامه درسی می‌داند و می‌گوید: نقشه‌های برنامه درسی، هم ابزار تشخیصی و هم درمانی برای افت یادگیری دانش‌آموزان هستند و روشن می‌کنند دانش‌آموزان در طول دوره کرونا کجا کوتاهی و کجا پیشرفت کرده‌اند.

به گفته علی‌اکبری زمانی که نقشه‌ها تهیه شد مدارس نیز می‌توانند برنامه‌های درسی را دوباره تنظیم کنند تا به یادگیری از دست‌رفته کمک کنند.

۳۵۵ گونه بیماری نادر در کشور وجود دارد

یاسر داوودیان، رئیس هیات‌مدیره بنیاد بیماریان نادر ایران با بیان این‌که در کشور، ۳۵۵ گونه بیماری نادر وجود دارد که SMA یکی از این گونه‌هاست، گفت: بر اساس آمار و اطلاعات سازمان جهانی بهداشت، نزدیک به ۸۰۰۰ گونه بیماری نادر در جهان وجود دارد. وی با تاکید بر این‌که به‌دلیل نبود اطلاع‌رسانی درست و دقیق در کشور، بسیاری از افراد تعریف درستی از این بیماری‌ها ندارند، عنوان کرد، براساس آمار و اطلاعات سازمان جهانی بهداشت، از هر ۱۰هزار نفر، دو تا پنج نفر درگیر بیماری نادر می‌شوند. / ایرنا

مقابله با افت تحصیلی با پایش

سطح سواد دانش‌آموزان

ابراهیم سحرخیز، معاون پیشین آموزش و پرورش

پس از همه‌گیری کرونا در کشور و تن دادن به آموزش غیرحضوری، مشکلات زیادی از جمله افت تحصیلی دانش‌آموزان به وجود آمد، به شکلی که برخی از دانش‌آموزان نمی‌توانند به‌درستی بنویسند یا بخوانند. یکی از دلایل

افت تحصیلی در دانش‌آموزان این است که بسترسازی مناسبی برای برگزاری کلاس‌های درس به صورت غیرحضوری در کشور وجود ندارد. طبق آمار رسمی وزارت آموزش و پرورش، حدود دو میلیون دانش‌آموز به دلیل بسترهای نامناسب الکترونیکی و اینترنتی از تحصیل محروم مانده‌اند. آمار غیررسمی اما بیشتر از این است و به سه میلیون تا پنج میلیون دانش‌آموز اشاره دارد. نگران‌کننده‌تر این‌که آسیب‌های دور ماندن از تحصیل در دانش‌آموزان عشایر و دانش‌آموزانی که در روستاها و حاشیه شهرها زندگی می‌کنند، بیشتر است. افت تحصیلی دانش‌آموزان اما فقط به دلیل وجود مشکل در زیرساخت‌های الکترونیکی و اینترنتی کشور نیست. بسیاری از معلمان نمی‌دانند چگونه باید در فضای مجازی محتوا تولید یا چگونه آن را در پلتفرم‌های آموزشی بازگذاری کنند.

علاوه بر این، بسته‌های کمک درسی مناسب فضای مجازی نیز در کشور وجود ندارد. هر کدام از مدارس از یک پلتفرم و بسته آموزشی استفاده می‌کنند. این در حالی است که اگر سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، برنامه‌ریزی داشت و بسته آموزشی واحدی را تعریف می‌کرد تا همه دانش‌آموزان کشور از آن استفاده کنند، بسیاری از مشکلات آموزشی حل و فصل می‌شد.

این در حالی است که سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی همان سیاستی را که در کتب کمک درسی در نظر گرفته شده، برای بسته‌های آموزشی کلاس‌های حضوری هم در پیش گرفت تا سردرگمی و بی‌برنامگی که در کتب کمک‌درسی مشکل‌ساز شده است در تولید بسته‌های آموزشی الکترونیکی هم به وجود نیاید و در نهایت به افت تحصیلی دانش‌آموزان دامن بزند. البته بخشی از افت تحصیلی دانش‌آموزان اجتناب‌ناپذیر است. آنها دو سال از عمر تحصیلی‌شان را در مدارس حضور نداشتند و به صورت غیرحضوری آموزش دیده‌اند. حتی اگر در مدارس برنامه‌ریزی تحصیلی دقیقی وجود نداشته باشد حضور درمدارس، آموزش چهره‌به‌چهره و برنامه‌ریزی درسی که معلمان دارند، می‌تواند اثرات خوبی در آموزش ایجاد کند.

اما این روزها که کلاس‌های درس به صورت حضوری هرچند محدود برگزار می‌شود، مسوولان مدارس و معلمان باید برای ارتقای سطح آموزشی دانش‌آموزان برنامه‌ریزی کنند. اولین قدم این است که معلمان میزان سواد دانش‌آموزان را پایش و بررسی کنند تا مشخص شود دانش‌آموزان هر مقطع، در چه سطح آموزشی قرار دارند. آنها باید تصویرروشنی از سواد دانش‌آموزانشان داشته باشند تا بتوانند وظیفه آموزش را به‌درستی انجام دهند. بهتر است مدیران مدارس به کمک اولیای دانش‌آموزان شرایطی را نیز برای برگزاری کلاس‌های فوق برنامه فراهم کنند.

افزون بر این، آموزش ضمن خدمت معلمان نیز باید به صورت جدی انجام شود تا به این شکل آموزش و پرورش برای بالا بردن سطح آموزشی معلمان تلاش کند. علاوه بر این، سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش نیز باید به صورت جامع و کامل پایش خود را شروع کند. آنها باید سطح سواد دانش‌آموزان را در مقاطع درسی و مناطق مختلف روستاها و شهرها به صورت جداگانه بررسی کنند و بسته به پایشی که انجام می‌دهند برنامه‌ریزی دقیق و درستی برای افزایش سطح آموزشی دانش‌آموزان در مناطق مختلف و به صورت مجزا داشته باشند.

مدارس برند، لطمه ندیدند

درست است که معاون متوسطه وزارت آموزش و پرورش که سخنگوی این وزارتخانه در امر بازگشایی مدارس نیز هست از افت تحصیلی ۵۰ تا ۷۰ درصدی دانش‌آموزان به‌ویژه درعلوم پایه خبر داده و وضعیتی ناخوشایند را پیش چشم مخاطبان ترسیم کرده ولی جای این سوال باقی است که آیا همه دانش‌آموزان کشور در دوره کرونا گرفتار افت تحصیلی شده‌اند یا این‌که افت تحصیلی نیز مثل بسیاری از مقوله‌های دیگر تحت تاثیر شکاف طبقاتی قرار دارد؟

پاسخ رضا نهضت، کارشناس مسائل آموزشی به این سوال مثبت است و می‌گوید شیوع کرونا نشان داد همان‌گونه که مدارس مختلفی در کشور وجود دارند، وضعیت افت تحصیلی نیز در هر مدرسه بسته به اوضاع و احوال آن متفاوت است. او درگفت‌وگو با جام جم توضیح می‌دهد: در کشورما حدود ۱۵انوع مدرسه وجود دارد که بخشی از آنها مدارس تاپ یا برند هستند مثل مدارس سمپاد که ویژه دانش‌آموزان تیزهوش است و مدارس غیردولتی خاص که فرزندان خانواده‌هایی از طبقات بالای اجتماع در آنها تحصیل می‌کنند. این مدارس امکانات خوبی در اختیار دارند و پول کافی نیز برای خرید تجهیزات در دسترس دارند. در نتیجه زمانی که کرونا شیوع پیدا کرد و مدارس تعطیل و آموزش‌ها مجازی شد این مدارس با استفاده از نرم‌افزارهای پیشرفته، کلاس‌های درس را برگزار کردند و در نتیجه حداقل لطمه تحصیلی را متحمل شدند. این در شرایطی است که مدارس برند، از ساعات کلاس‌های درس نیز نکاستند و همانند کلاس‌های حضوری، به ساعات درسی پایبند ماندند.

او ادامه می‌دهد: در نقطه مقابل این مدارس، مدارس عادی دولتی و مدارس مناطق کم برخوردار هستند که از امکانات حداقلی محروم بودند، در نتیجه مجبور شدند به نرم‌افزار شاد بسنده کنند، درحالی که این نرم‌افزار یک شبکه اجتماعی بود و به هیچ‌وجه برای آموزش آنلاین مناسب نبود. همین شد که کلاس‌های مجازی این مدارس از نظر کمیت و کیفیت افت کرد و در نتیجه دانش‌آموزان دچار افت یادگیری شدند. این کارشناس با این استدلال‌ها به ما می‌گوید افت تحصیلی ۵۰ تا ۷۰ درصدی که آموزش و پرورش اعلام کرده شاید بیش از اینها باشد و اگر اعدادی پایین‌تر از این ارقام بیان می‌شد، مایه تعجب بود.

درکنار دانش‌آموزانی که در دوره کرونا گرفتار افت تحصیلی شده‌اند البته باید از دانش‌آموزانی که مجبور به ترک تحصیل در این دوران شدند نیز یاد کرد. طبق آخرین آمار رسمی آموزش و پرورش، حدود ۲۱۰هزار دانش‌آموز دوره ابتدایی از حدود ۷۶هزار دانش‌آموز دوره متوسطه در کشورمان تارک تحصیل هستند که گرچه روشن نیست چه تعدادشان به دلیل کرونا ترک تحصیل کرده‌اند ولی مسلم است شیوع کرونا و گرفتاری‌های ناشی از آن سرنوشت بسیاری از آنها را تغییر داده است. /